

İNŞAAT MÜHENDİSİNİN HUKUKİ SORUMLULUĞU

Av. TANER SAVAŞ

info@savasavukatlik.com

- İnşaat Mühendisinin Sorumluluğu
- Mevzuattaki Eksiklikler
- Uygulamada Ortaya Çıkan Hatalar
- Çözüm Yolları

Şantiye Şefi

İnşa faaliyetini müteahhit adına yürüten, personelin ya da taşeronların sevk ve idaresini sağlayan, iş güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığını denetleyen, yapının fen ve tekniğe, ruhsat ve projesine uygun olarak inşa edilmesini sağlamakla yükümlü olan gerçek kişi

Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği

Madde 3/1-i : Şantiye şefi: Konusuna ve niteliğine göre yapım işlerini yapı müteahhidi adına yöneterek uygulayan, mühendis veya mimar diplomasına sahip teknik personel

Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği

Madde 9/3 : Şantiye Şefi; yapıyı ilgili mevzuat hükümlerine, ruhsata ve eki projelere, denetçi mimar ve mühendis ile kontrol ve yardımcı kontrol elemanlarının talimatlarına uygun olarak inşa ettirmek, yapı denetimi sırasında bizzat hazır bulunarak, denetimin uygun Őartlar altında yapılmasını sağlamak, ek-10'da gösterilen form-8'e uygun yapı denetleme defterini Şantiyede muhafaza etmek, bu defterin ilgili bölümünü ve yapı denetim kuruluşunca düzenlenen diğer tutanak ile belgeleri imzalamakla yükümlüdür.

Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği

Madde 9/4 : Şantiye şefinin herhangi bir sebepten dolayı yapı ile ilişğinin kesilmesi halinde, bu durum yapı müteahhidi tarafından, en geç üç iş günü içinde yapı denetim kuruluşuna bildirilir. Bunun üzerine yapı denetim kuruluşu ve yapı müteahhidi tarafından seviye tespit tutanağı düzenlenerek ilgili idareye ibraz edilir. Yeni bir şantiye şefi görevlendirilinceye kadar, yapı müteahhidi tarafından inşai faaliyet durdurulur.

Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği

Madde 9/5 : Yapı müteahhidi ve onu temsilen görevlendirilen şantiye şefi, yapım işlerindeki kusurlardan dolayı müteselsilen sorumludur.

Yapı Mteahhitlerinin Kayıtları İle Şantiye Şefleri Ve Yetki Belgeli Ustalar Hakkında Yönetmelik

Madde 10/6 : Şantiye şefi, yapı müteahhidi adına, yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere uygun olarak gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan inşaat ve iş organizasyonunu sağlamak, mevzuatın ngrdđđ her türlü tedbiri almak, uygulamak ve uygulatmakla sorumludur.

İmar Kanunu

Madde 28/8 : Yapı müteahhidi ve şantiye şefi; yapıyı, tesisatı ve malzemeleriyle birlikte bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa etmek, neden olduğu mevzuata aykırılığı gidermek mecburiyetindedir. Yapı müteahhidi ve şantiye şefi, ilgili fenni mesullerin denetimi olmaksızın inşaat ve tesisatlarına ilişkin yapım işlerini sürdüremez, inşaat ve tesisat işlerinde yetki belgesi olmayan usta çalıştıramaz.

İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu

Madde 3 - İşveren adına hareket eden, işin ve işyerinin yönetiminde görev alan işveren vekilleri, bu Kanunun uygulanması bakımından işveren sayılır.

İş Kanunu

Madde 2- İşveren adına hareket eden ve işin, işyerinin ve işletmenin yönetiminde görev alan kimselere işveren vekili denir.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ

E. 2002/3094 K. 2002/3802

- Dairemizin yerleşmiş görüşlerine göre işveren vekilinin kusurundan ötürü asıl işveren sorumlu değildir. Somut olayda davalı Hüseyin'in anılan işin yürütümünü üslendiği açıkça belli değildir. Şayet işin yürütümü ve denetimi davalı Hüseyin tarafından yerine getiriliyorsa asıl işverenin somut bir biçimde iş güvenliği mevzuatına aykırı bir eylemi saptandığı takdirde sorumlu tutulabilir. Öte yandan işin yapılması için tüm işlemler asıl işveren tarafından yürütülüyor ise ve Hüseyin'in kişisel bir kusuru yoksa Hüseyin asıl işverenin kusurundan ötürü sorumlu tutulamaz.

YAPI MÜTEAHHİTLERİNİN KAYITLARI İLE ŞANTIYE ŞEFLERİ VE YETKİ BELGELİ USTALAR HAKKINDA YÖNETMELİK

- Madde 10/8- Şantiye şefi görev aldığı yapım işinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemin aldırılması yetkisine sahiptir. Bu yetkinin yapı müteahhidi tarafından kullanılmaması halinde şantiye şefi sorumlu tutulamaz.

YAPI MÜTEAHHİTLERİNİN KAYITLARI İLE ŞANTIYE ŞEFLERİ VE YETKİ BELGELİ USTALAR HAKKINDA YÖNETMELİK

- Madde 10/9- Şantiye şefi görev aldığı yapım işinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve kusurları, öneri ve önlemleri belirlemek, yapı müteahhidine rapor etmek ve şantiyede görev alan ilgili kişilere bildirmekle yükümlüdür. Raporda yer alan hususların yerine getirilmemesinden yapı müteahhidi sorumludur.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

- **Resmi Gazete ile Neşir ve İlanı: 30
Haziran 2012 - Sayı: 28339**

İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu

■ MADDE 38 – (1) Bu Kanunun;

a) 6, 7 ve 8 inci maddeleri;

1) Kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için yayımı tarihinden itibaren iki yıl sonra,

2) 50'den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,

3) Diğer işyerleri için yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra,

b) 9, 31, 33, 34, 35, 36 ve 38 inci maddeleri ile geçici 4, geçici 5, geçici 6, geçici 7 ve geçici 8 inci maddeleri yayımı tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra, yürürlüğe girer.

İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu

MADDE 4 - (1) İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

- a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.
- b) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.
- c) Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.
- ç) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.
- d) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.

İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu

- MADDE 12 - (1) Ciddi, yakın ve önlenemeyen tehlikenin meydana gelmesi durumunda işveren;
 - a) Çalışanların işi bırakarak derhal çalışma yerlerinden ayrılıp güvenli bir yere gidebilmeleri için, önceden gerekli düzenlemeleri yapar ve çalışanlara gerekli talimatları verir.
 - b) Durumun devam etmesi hâlinde, zorunluluk olmadıkça, gerekli donanımına sahip ve özel olarak görevlendirilenler dışındaki çalışanlardan işlerine devam etmelerini isteyemez.
- (2) İşveren, çalışanların kendileri veya diğer kişilerin güvenliği için ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıkları ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda; istenmeyen sonuçların önlenmesi için, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde müdahale edebilmelerine imkân sağlar. Böyle bir durumda çalışanlar, ihmal veya dikkatsiz davranışları olmadıkça yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutulamaz.

İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu

- MADDE 16 – (1) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla işveren, çalışanları ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak aşağıdaki konularda bilgilendirir:
 - a) İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.
 - b) Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar.
 - c) İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri konusunda görevlendirilen kişiler.
- (2) İşveren;
 - a) 12 nci maddede belirtilen ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan bütün çalışanları, tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgilendirir.
 - b) Başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanların birinci fıkrada belirtilen bilgileri almalarını sağlamak üzere, söz konusu çalışanların işverenlerine gerekli bilgileri verir.
 - c) Risk değerlendirmesi, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili koruyucu ve önleyici tedbirler, ölçüm, analiz, teknik kontrol, kayıtlar, raporlar ve teftiştan elde edilen bilgilere, destek elemanları ile çalışan temsilcilerinin ulaşmasını sağlar.

İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu

- MADDE 17 – (1) İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.
- (2) Çalışan temsilcileri özel olarak eğitilir.
- (3) Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığını belgeleyemeyenler çalıştırılmaz.
- (4) İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe başlamadan önce, söz konusu kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir. Ayrıca, herhangi bir sebeple altı aydan fazla süreyle işten uzak kalanlara, tekrar işe başlatılmadan önce bilgi yenileme eğitimi verilir.

İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu

■ MADDE 17 – DEVAMI

- (5) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde; yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren eğitimin alındığına dair belge olmaksızın, başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar işe başlatılamaz.
- (6) Geçici iş ilişkisi kurulan işveren, iş sağlığı ve güvenliği risklerine karşı çalışana gerekli eğitimin verilmesini sağlar.
- (7) Bu madde kapsamında verilecek eğitimin maliyeti çalışanlara yansıtılamaz. Eğitimlerde geçen süre çalışma süresinden sayılır. Eğitim sürelerinin haftalık çalışma süresinin üzerinde olması hâlinde, bu süreler fazla sürelerle çalışma veya fazla çalışma olarak değerlendirilir.

İnşaat Mühendisinin Hukuki Sorumluluğu

- YAPI GÜVENLİĞİ AÇISINDAN
- İŞ GÜVENLİĞİ AÇISINDAN
- CEZA HUKUKU AÇISINDAN

EMSAL KARAR

Mahkememiz dosyası kül halinde İstanbul 8. İş Mahkemesine gönderilmiş, dosyamız 02/03/2012 tarihinde kusur ve kusursuzluk durumlarına göre tazminat miktarının hesaplanması için bilirkişiye tevdi edilerek İş Sağlığı ve Güvenliği uzmanı Kemal Özdemir, İsmail Cem Solmaz, Kadir Törelî'nin 30/04/2012 havale tarihli rapor alınmış, bilirkişi raporunda olayın 506 sayılı yasanın 11 maddesine göre iş kazası olduğunu, olayın meydana gelmesinde davalı asıl işveren Sanayi ve Tic. A.Ş ve alt iş veren İnşaat San ve Tic A.Ş nin toplam %80(Yüzdeseksen) oranında kusurlu olduğu, "ancak bu kusurun %30 - %30- Yüzde Otuz'unun asıl işveren Sanayi ve Tic A.Ş'ne ait olduğu, %49-Yüzde Kırkdokuz'unun İnşaat San ve Tic A.Ş'ne ait olduğu, %1 -Yüzde bir 'inin İnşaat San ve Tic A.Ş'ne ait olduğu", Kazalı 'in %20(Yüzdeyirmi) oranında kusurlu olduğu olayda başkaca bir kusuru bulunmadığı hususunda düzenledikleri rapor yeterli görülmüştür. Kusur durumu belilendikten sonra dosya talimat yazılarak hesap bilirkişisine gönderilmiş; hesap bilirkişisi Av. FAHRİ TAN 07/07/2013 havale tarihli raporunda kusur durumu da dikkate alınarak davacı kurumun nihai ve gerçek maddi zararının 22.715,00- TL olarak hesaplanmıştır.

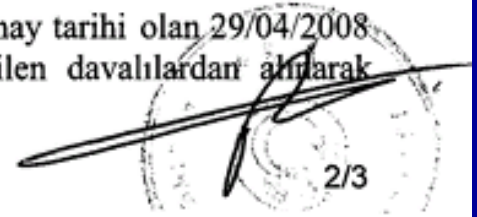
Davacı vekili 06/04/2013 havale tarihli dilekçesi ile davasını ıslah etmiştir.

EMSAL KARAR

kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda Açıklanan Nedenlerle;

1-Davanın KABULÜ ile 22.715,00-TL alacağın gelir bağlama onay tarihi olan 29/04/2008 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile müştereken ve müteselsilen davalılardan alınarak davacılara verilmesine,

2/3

Türk Ceza Kanunu

Madde 184- (1) Yapı ruhsatiyesi alınmadan veya ruhsata aykırı olarak bina yapan veya yaptıran kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Türk Ceza Kanunu

Madde 85- (1) Taksirle bir insanın ölümüne neden olan kişi, iki yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Fiil, birden fazla insanın ölümüne ya da bir veya birden fazla kişinin ölümü ile birlikte bir veya birden fazla kişinin yaralanmasına neden olmuş ise, kişi iki yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Türk Ceza Kanunu

Madde 89- Taksirle başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

UYGULAMADAKİ HATALAR

Şantiye Şefinin Yetkileri

İş Kanunu

- MADDE 34.- Ücreti ödeme gününden itibaren yirmi gün içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir. Bu nedenle kişisel kararlarına dayanarak iş görme borcunu yerine getirmemeleri sayısal olarak toplu bir nitelik kazansa dahi grev olarak nitelendirilemez. Gününde ödenmeyen ücretler için mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanır.
- Bu işçilerin bu nedenle iş akitleri çalışmadıkları için feshedilemez ve yerine yeni işçi alınamaz, bu işler başkalarına yaptırılamaz.

SON